

● V KD ŠPANSKI BORCI

Likovni ustvarjalci vabijo

Vsakoletni skupni nastop naših likovnih ustvarjalcev je postal kot prireditev s slovesnejšim obeležjem nedvomno ena naših osrednjih kulturnih manifestacij. Skupno razstavljanje v okvirih »domačega praga« prinaša vselej s seboj neke prednosti in mikavnosti, pa tudi pomisleke. Lepo je namreč biti povezan s krajem, kjer bivaš, in z ljudmi, ki jih poznaš. Za marsikoga pa je seveda lahko tudi važno, s kom razstavlja. Dileme nedvomno so, toda veliko zanimanje naših likovnih ustvarjalcev za to razstavljanje kaže, da so zainteresirani za skupno nastopanje.

Letošnja predstavitev združuje kar 28 avtorjev. Gledano z vidika celotne ljubljanske število sodelujočih ni ravno veliko, posebno še če pomislimo, da gre za združeno razstavo »profesionalcev« in »amaterjev«. Toda tudi v tem nekaj izrazito industrijskem predelu mesta se s širjenjem novih stanovanjskih naselij in spreminjanjem strukture prebivalstva menja in povečuje tudi interes za kulturo. Tako je iz leta v leto vse več likovnih ustvarjalcev tudi na prireditvah, kot je pričujoča. Bistveno so se spremenile tudi razmere glede na možnosti razstavljanja, saj se nekdanje razstavišče v sicer spomeniško pomembni in zato prostorsko simpatični bližnji Codellijevi kapelici — Jelovškovi galeriji — ne more primerjati in vzporejati z današnjimi možnostmi, ki jih nudi s svojimi prostori Jelovškov likovni salon v kulturnem domu Španski borci. Že sama premostitev galerije je

temeljila na stvarnem zaledju, ki ga likovno življenje kraja nudi novemu kulturnemu domu. Toda zaledje ne predstavljajo samo likovni ustvarjalci in vse številnejši likovni ljubitelji, sestavljajo ga v prvi vrsti vsi občani. Tako kot sam dom je tudi razstavišče namenjeno prav njim. Domači razstavljalci pa so samo pomemben del celotnega razstavnega programa, hkrati tudi del širšega ljubljanskega likovnega okolja.

Iz soočenja naših likovnih ustvarjalcev, iz njihovih najnovejših likovnih del, kjer prevladuje slikarstvo — kiparji so namreč le trije — je moč tako ugotoviti, da so zelo zmerni v svojih likovnih usmeritvah in iskanjih. Pravega eksperimentiranja in pri tem tudi tveganja skorajda ni. Tudi mladi Boris Zaplatil ostaja s svojimi različnimi ekspresivnega preoblikovanja nekih komaj slutnih modelov v mejah že splošno znanega. Pokrajina črnih piramid (1983) nudi že kar klasičen vtis. Iz podobnega vidika časovno težko opredeljiva je tudi mala železna plastika kiparja Aladarja

Zahariaša. Oblikovno razgibana pa nudi vsekakor zanimive variante estetiziranja v okvirih abstrakcije. Zaradi poliranosti je dematerializirano lahkotna in intimna, ta v ciklus se povezujoča plastika (Predor III, Ranjena forma, Rojstvo, Zdaj in Kontrast). V ozadju je vsekakor ideja o tehnološko razvitem svetu in je tako lahko zgolj njegov delček. Prav tako pa si vse te plastike lahko zamišljamo kot osnutke za monumentalne spomenike naše stehnižirane dobe.

Sicer pa kaj izrazito modnega na razstavi ni ponujeno. Toda čeprav ostaja večina avtorjev v okvirih že bolj ali manj osvojenih in zato tudi znanih, zanje tipičnih umetniških načel, razstavi ne moremo očitati ponavljanja in utrujenosti. V okvirih že znanega so spremembe in vsakršna rast je prej kot posledica daljših naporov. Slikar Leon Koporec je gotovo eden tistih ljubljanskih umetnikov, ki nenehno prisluškuje svojemu barvitemu samskemu svetu in postopoma brusi iz njih umetnine (npr. Requiem za trubadurje, 1982). Tudi Izidor Urbančič komaj dopušta spreminjanje svojih malih, izrazito slikarskih, subjektivno zazrtih slik. Njegove mojstrovine so tako osebne, v ponavljanju njegove, da mu že tako pritečejo kot znanemu pevcu njegov glas (Snubljenje, 1982). Podobno ubranost bi verjetno lahko občudovali tudi v portretih Ivana Bogoviča, če bi vse strnili v en sam niz. Šolanje v Zagrebu je temu odličnemu slovenskemu portretistu omogočilo nek poseben analizirajoč pogled na model

in z njim opazuje tudi gledalec (Dim, Počitek). Slike Jožeta Cente so v primerjavi z omenjenimi avtorji mnogo bolj podvržene vihravosti slikarjevega temperamenta. Zato so lahko tudi zelo različne, posebno v tonskih vrednostih, saj so enkrat svetle, drugič zopet temne. Slikarjeva emocionalnost je slikam nedvomno v prid. Tihotitja, ki jih je vključil tokrat v razstavo, zanimivo zastopajo slikarjevo najnovejšo, temno fazo. Čeprav po letih starejši, postaja kolorist podobnega kova z vidno težnjo po napredku tudi slikar Jože Trpin. V svoji siloviti zagnanosti je od slike do slike zanimivejši. Tudi on vse bolj uveljavlja svojo osebno noto v odslikavanju ljubih mu motivov (Pod gorami, Gorski svet, Ribe). Pravi mojster v barvni prefinjenosti ostaja v svojih slikah Aleksander Horvat, kateremu se po svoje in na drugačen način v uspehih delih pridružuje akvarelist Janez Osaben (Nomen, 1983). Samosvojih je še vrsta drugih avtorjev, prav dovršen in izpovedno bogat je v risbi Andrej Herman, nekoliko raznoliko, sicer pa s presenetljivo likovno občutljivostjo so izdelani pejzaži Sama Kovača, presenetljivi po stopnji dekorativnosti (Na robu gozda, 1983). Dovršenost v nekakšnem osebnem slogu izdajajo tudi slike Matjaža Rolih in Marjana Smrtnika. Seveda pa je v razstavo vključenih tudi nekaj ljubiteljev — likovnih amaterjev, katerih dela so na določeni ravni, toda, kot že rečeno, zelo splošna.

Kot gost se je tokrat našim likovnim ustvarjalcem pridružil Petar Milinić iz Bileće, čigar linorez Mlin na Trebišnici s svojo čipkasto svetlotemno strukturo tudi po avtorjevem mnenju zadovoljivo ilustrira njegova likovna hotenja.

Dr. MIRKO JUTERŠEK

VESTI IZ KULTURE

Člani FKK DLT Papirnice Vevče so nam 13. aprila v KD Vevče pripravili zelo prijetno projekcijo diapozitivov in kratkih filmov. Gledalcev se nas je zbralo prek petdeset, kar kaže na pripravljenost spremljati člane kluba, sodelovati in soustvarjati z njihovimi prizadevanji.

Svoja iskanja od črno-bele fotografije in barvnih diapozitivov širijo tudi že s kratkimi filmi, kar je bila novost te projekcije. Predstavili so se nam P. Lampič, T. Zalaznik, I. Regovec, A. Vidrgar, D. Gerlica, D. Bole, T. Kolenc in Z. Ažman, ki so nam tudi obljubili da bodo podobne predstavitve vse številnejše.

DANILO ZUPANČIČ

V torek, 10. aprila je v KD Španski borci gostovala amaterska gledališka skupina Odprti krog s predstavo Vzgoja ptice oponašalke mladega režiserja Andreja Blatnika.

Skupina šteje okrog 20 članov, ki so skozi video avdiovizualne in gledališke oči ustvarili avtorsko lepljeno, kot so to sami imenovali, in s tem nakazali novo, svežo smer gledališke interpretacije.

DANILO ZUPANČIČ

● PRIPRAVE ZBORA NA PEVSKI TABOR

V kulturnem domu na Vavčah so se 3. aprila zbrali na skupni vaji za jubilejni 15. tabor v Sentvidu pri Stični pevci in pevke treh zborov — iz naše občine MPZ Vevče in Svoboda Zalog ter MPZ KUD Metalka iz občine Ljubljana Center, ki je z večškim zborom navezal stike že pred tremi leti. Skupno vajo je predlagal zborovodja MPZ Metalka Mitja Gobec, organizirali pa so jo vevški pevci.

Zaradi hitrejšega učenja šentviških pesmi je vaja potekala ločeno v dveh skupinah (soprani — tenorji, alt — basi), vodila pa sta jo Asta Jakopič in Mitja Gobec. Pesmi so ljudske — Na Gorenjskem je fletno; Oj, božime, Mari, Mari, Marika; in množične — Hej brigade, Nismo se uklonili, Hej, Slovani; Naprej in slavnostna pesem Pojo naj ljudje.

Ob koncu vaje, ki je trajala pet šolskih ur, so vsi trije zbori že skupaj zapeli naštudirane pesmi. S skupno vajo so zbori pridobili na času, hkrati pa so pokazali voljo in potrtili željo, da bi dobro pripravljeni kar najlepše zapeli na 15. taboru slovenskih pevskih zborov v Sentvidu pri Stični v nedeljo 17. junija letos.

OLGA HVASTIJA ZA MPZ KUD Metalka

● OBČINSKA KULTURNA SKUPNOST

Deseta seja skupščine

Dne 23. aprila se bodo sestali delegati obeh zborov skupščine občinske kulturne skupnosti na svoji 10. skupni seji.

Obpravnavali bodo poročila o delovanju skupščine in organov OKS in LKS, poročila o izvedbi programa občinske kulturne skupnosti za leto 1983, predloge cen profesionalnih izvajalskih organizacij in pa predlog sklepa o pripravi srednjeročnih planskih dokumentov za obdobje 1986—1990. Ena pomembnejših točk dnevnega reda pa bodo tudi volitve predsednika in namestnika predsednika skupščine ter predsednikov zborov in njihovih namestnikov OKS Ljubljana Moste-Polje in Ljubljanske kulturne skupnosti.

STROKOVNI SODELAVEC OKS

Gostinsko podjetje »FIGOVEC« p.o. Ljubljana, Ob Ljubljani 24,

s poslovnimi enotami,

vsem delovnim ljudem in občanom čestita k občinskemu prazniku in prazniku dela.

Pevski praznik, tak, z nasmehom in lepo pesmijo

Torek, 27. april 1984, ob 17. uri. Pionirski dom — festivalna dvorana. XVIII. srečanje mladih pevcev otroških in mladinskih pevskih zborov občine Moste-Polje. ZKO je pripravil to srečanje v okviru akcije Naša beseda 84.

Velik pevski praznik za pevce, zborovodje, ravnatelje, učitelje, sošolce, starše. Praznično razpoloženje z vrvežem, nestrpnostjo, nemir, slovesnim pričakovanjem, neprikritim veseljem in zastrto nezadovoljstvom.

Vsi zborovodje in pevci, ki so sodelovali na srečanju zaslužijo polno hvalo za trud. Otroške oči, polne toplote, so tiste, ki povrnejo del znoja. Srečanje pevcev pa je tudi tekma. Prava pevka tekma. Pevci se medsebojno poslušajo in dobro vedo, kateri zbor dobro poje.

Na srečanju se je predstavilo šest otroških zborov, trije mlajši mladinski in štirje mladinski zbori. Skupno se je predstavilo osem zborovodij s trinajstimi zbori.

V SPOMIN

Draga tovarišica Rezka Omejc

Dolga in mučna bolezen Te je iztrgala iz naših vrst kot zavedno članico Zveze komunistov, Zveze borcev in drugih družbenopolitičnih in družbenih organizacij, sodelavko Saturnusa in borko Tomšičeve brigade, družini pa dobro, skrbno ženo in mater. Le nekaj mesecev Te je ločilo, da bi v krogu svojih domačih proslavila svoj 70. rojstni dan. A morala si prej kloniti.

Tvoja trdna življenjska pot se je začela v Šmartnem ob Savi v revni delavski družini. Oče je umrl kmalu po prvi svetovni vojni in mati je morala sama skrbeti za štiri otroke. Zgodaj si okusila grenkobo tujega kruha, s 16. letom starosti pa si poprijela za težko delo v Saturnusu kot delavka pri stiskalnici pločevine. A kljub temu si v tej »rdeči trdnjavi« kaj hitro našla svoje mesto med napredno in razredno usmerjenimi delavkami. Vključila si se v razne akcije, ki jih je vodila KP v tovarni, in razširila si nadaljnja spoznanja, da brez težav, brez odrekovanja, brez upornosti ni velikega človeka, ni ponosnega naroda, osvobojenega razreda, ni svobode in za revolucijo ni socializma. Postala si članica SKOJA. Tvoje življenje je postalo še težje, odgovornejšo, toda postala si bogatejša, kot članica organizacije močnejša in upornejša.

Začela se je druga svetovna vojna. Med prvimi si se vključila v narodnoosvobodilno gibanje in že 1. 1941 si bila sprejeta v Partijo. Po odhodu tovarišice Pepce Kardelj in Angelce Očepek iz tovarne si prevzela funkcijo tovarniške poverjenice in organizatorke OF ter nadaljevala delo vse do odhoda v partizane. Bila si tudi članica rajonskega odbora KP v Mostah. Med tem si bila večkrat

aretirana, a vedno tudi izpuščena, ker Ti niso mogli ničesar dokazati in nič od Tebe zvedeti.

V časopisu »Slovenski domobranec« je bila objavljena vest, da si bila od okupatorja obsojena na smrt.

Ker je bilo delo v tovarni že oteženo, si morala v ilegalo in prek takratnih zvez si junija 1942 organizirano odšla v partizane, v 1. četo, 1. bataljona Tomšičeve brigade, nato na Dolenjsko vojno področje, v partijsko šolo in še na razne dolžnosti do oktobra 1945. leta, ko si bila v činu oficirja demobilizirana.

Tudi po koncu vojne in po svoji srečni vrnitvi nisi prenehala z delom. Vključila si se na terenu, kjer si tedaj stanovala, na Vrhovcih, v organizacijo AFŽ in bila tam tudi predsednica ZB. Zaposlila si se v personalni Saturnusa in nadaljevala delo aktivistke.

Ko se je stanje začelo normalizirati, si šele začela misliti tudi nase. Poročila si se s soborcem Alojzom Omejem in si ustvarila družino. Nikdar nisi tožila nad težavami življenja. Bila si skromna in delavna, v sebi si imela zlato srce matere, ki je bila pripravljena vsak trenutek tudi na največjo žrtve, za to, da bi z možem pomočjo vzgojila svoji hčerki v skromne in zavedne državljanke.

Po preselitvi na Kodeljevo si bila aktivna na terenu, kjer si prevzela odgovorno delo tajnice KO ZB in ga vestno opravljala, dokler Ti je dopuščalo zdravje. Ostala si do zadnjega dne primer delavne, pogumne in skrbne matere.

Nikdar Te ne bomo pozabili, draga Rezka. Naj Ti bo večna slava!

ŠTEFKA KAVČIČ

Peli so: OPZ OŠ Prežganje pod vodstvom Bojčenske Bobnar (24 pevcev), OPZ OŠ Leopolda Mačka-Boruta pod vodstvom Andreje Polanec (46 pevcev), OPZ OŠ Adolfa Jakhla pod vodstvom Nadje Cetinski (37 pevcev), OPZ OŠ Jožeta Moškriča pod vodstvom Marine Marinkšek (71 pevcev), OPZ OŠ II. grupe odredov pod vodstvom Genije Simončič (56 pevcev), OPZ OŠ Vide Pregarc pod vodstvom Ane Zupan (66 pevcev), mlajši mladinski zbor OŠ Karla Destovnika-Kajuha, pod vodstvom Karla Ahačiča (41 pevcev), MMZ OŠ Leopolda Mačka-Boruta pod vodstvom Andreje Polanec (39 pevcev); MMZ OŠ II. grupe odredov pod vodstvom Štefke Kozarnik (41 pevcev); mladinski pevski zbor OŠ Adolfa Jakhla pod vodstvom Nadje Cetinski (56 pevcev), MPZ OŠ Jožeta Moškriča pod vodstvom Marine Marinkšek (35 pevcev), MPZ OŠ Leopolda Mačka-Boruta pod vodstvom Andreje Polanec (58 pevcev) in MPZ OŠ Vide Pregarc pod vodstvom Ane Zupan (72 pevcev). Združeni zbori so zapeli pod vodstvom Ane Zupan Händlovo Čudež jutra. Zbore je spremljal pianist Borut Lesjak, Ljuba Novak je besedno povezovala srečanje, Miro Kokol pa je skrbel za nemoten potek pevske revije. Zborovodkinja Andreja Polanec je bila tista, ki se je predstavila s tremi pevskimi zbori.

Mlajši mladinski se je predstavil s skrbno pripravljenim programom, mladinski zbor pa je bil tisti, ki je zavzel tako, kot mora zavzeti mladinski zbor na pevski reviji. Ta zbor je zapeel Jeepa Mili moj stilno ubrano, s skrbno izreko in izdelanim celostnim pevskim lokom. Pomursko v priredbi Franceta Marolta Venci beili bi morda lahko zapeli počasneje, tako da bi rast, gradnja segla od

tihe pripovedi do glasne bolečine. Pri makedonski Bolen mi leži pa smo slišali dobro solistko. Zbor poje intonirano čisto, sledi dirigentkemu vodenju petje pevcev diha z zborovodkinjo. Lepo zazveni tudi OPZ OŠ Adolfa Jakhla in MMZ OŠ Karla Destovnika-Kajuha z imenitnim Jezevim Tednom.

Več pozornosti bi morali posvečati pevski izobrazbi pevcev. Zbori naj se spoprijeti na način z zahtevnejšo zborovsko literaturo. Doseči je treba, da otroci zapoje sproščeno, da je njihova pesem odsev njihove življenjske radosti. V programih naj bo tudi več slovenske narodne pesmi. Slovenska narodna pesem je tista zakladnica slovenskega zborovstva, ki daje neizbrisni pečat zborovskemu zvoku in izbrusi pevca do tiste stopnje, da posreduje poslušalcu ljudske zaklade v lepem zvenu. V programih naj bodo tudi zahtevna dela svetovne glasbene zakladnice (Gallus, Bach, Mozart, Schubert, Pulenc, pa tudi več Kogoj, Lebiča in drugih. Najpomembnejše pa je, da skladbo pevci radi in dobro pojo. Zborovodje bi morali več pozornosti posvetiti dobremu tehničnemu vodenju zborov. Dirigentski gib, vsaka kretnja mora biti jasna govornica telesa, obraza, predvsem pa rok.

Srečanja se niso udeležile OŠ Trneta Trtnika-Tomaža, OŠ Edvarda Kardelja ter OŠ Ketteja in Murna. Na slednjih dveh šolah je zborovstvo skoraj zamrlo.

Iskrene čestitke vsem in vsakomur posebej za dosežene rezultate. Zborom in zborovodjem pa še mnogo uspešnosti še, vnaprej. Iskreno želimo, da bi jim pesem še dolgo in lepo zvenela ter da bi jim dajala del življenjske lepote, vsakdana, resnice in sanj. Kako lepa so mlada leta. Naj dolgo živi lepa pesem!

ANDREJ RUPNIK

Mercator
— mednarodna trgovina
— TOZD Slovenija sadje
— Hladilnica Zalog
Hladilniška 38

želi vsem bralcem prijetno praznovanje

vsem bralcem čestitamo
k občinskemu prazniku
in prazniku dela

PETROL DO OLMA Ljubljana
proizvaja pomožna sredstva za
gradbeništvo in kovinsko industrijo.